

"AD EXPERIMENTUM"

Codi de Conducta

Inspectoria Maria Auxiliadora

**CODI DE CONDUCTA DE LA INSPECTORIA
MARIA AUXILIADORA D'ESPANYA (SPA)**

2019

*El Sistema Preventiu ens ha estat transmès
com un esperit que ha de guiar els nostres criteris d'acció
i impregnar totes les nostres relacions i el nostre estil de vida.*

(Constitucions, Article 7)

ÍNDIX	7
PRESENTACIÓ	9
1. MISSIÓ I DESTINATARIS DE LA INSPECTORIA “MARIA AUXILIADORA” D’ESPANYA (SPA)	11
2. NATURALESA I ÀMBIT D’APLICACIÓ DEL CODI DE CONDUCTA	12
3. MARC JURÍDIC DE REFERÈNCIA	14
4. PRINCIPIS FONAMENTALS	15
5. NORMES GENERALS DE COMPORTAMENT	17
6. NORMES PARTICULARS	18
6.1 Comportament de la Inspectoria	18
6.1.1 Respecte de si mateixa	18
6.1.2 Amb els destinataris de la missió	18
6.1.3 Amb les persones subjectes al compliment del Codi	19
6.1.4 Amb l’Església	21
6.1.5 Amb la societat en general	21
6.1.6 Pel que fa a la gestió econòmica i patrimonial	22
6.2 Comportament de directius	23
6.3 Comportament del personal subjecte al compliment del Codi	24
6.3.1 Amb la Inspectoria	24
6.3.2 Amb la societat en general	29
6.3.3 Entre el personal de la Inspectoria	29
6.4 Comportament del personal subjecte al compliment del Codi amb menors, joves i adults	31
6.5 Comportament del personal subjecte al compliment del Codi amb les famílies dels joves	34
6.6 Comportament del personal subjecte al compliment del Codi amb els proveïdors i altres	35
7. COMPLIMENT DEL CODI	37
7.1 Difusió i comunicació	37
7.2 Mesures per al seu compliment	37
7.3 Comissió de conducta	37

PRESENTACIÓ

El Sistema Preventiu orienta les opcions, els processos, les estratègies i l'estil de les relacions viscudes en la Comunitat Educativa, que *"viu, creix, es consolida al voltant d'un projecte comú, a mesura que es potencia el clima de confiança recíproca, diàleg, sàvia organització i distribució de tasques i responsabilitats"*¹.

En el marc del Sistema Preventiu troba el seu sentit i fonament l'elaboració del present Codi de Conducta de la Inspectoria Maria Auxiliadora (SPA). Aquest Codi se situa com a part d'un camí entreteixit de moltes reflexions compartides sobre com garantir ambients segurs i transparents.

Recordem, com una de les seves expressions més recents, la invitació que l'Institut va fer a cada Inspectoria a elaborar unes *"Orientacions per a una política preventiva en relació a la tutela de menors en les nostres obres educatives"* (2012), que foren conegudes, compartides i assumides per tots els membres de les comunitats educatives. És molt positiu recordar el treball realitzat en aquest sentit en les anteriors Inspectories per reafirmar l'alegria d'educar segons el Sistema Preventiu i així donar resposta a les necessitats dels joves, en cada realitat local.

Recentment, l'Institut va llançar a les Inspectories una nova invitació, encaminada en la mateixa direcció:

*"Es suggereix a les Inspectories/Visitaduries reflexionar i, si i com és possible, fixar un codi deontològic per a les obres pròpies, que serveixi de memoràndum i d'orientació, inspirant-se en els principis ètics universals i en els principis propis del carisma salesià"*².

El Codi, per tant, es configura com un instrument de gestió de la Inspectoria i estableix regles específiques de conducta i comportament en les actuacions

¹ Cfr. *Línies orientadores de la missió educativa*, Roma, 2005. (En endavant, LOME). Núm. 41 y 72.

² *Orientacions per a la Gestió Econòmica dels béns a l'Institut de les FMA* (Roma, 2017) (en endavant, Orientacions), capítol 6, article 6.1.

de totes les persones implicades en la missió de les Filles de Maria Auxiliadora a Espanya, en les seves diferents comeses i funcions, amb l'objectiu comú d'assolir les finalitats de la Institució.

Agraïm a tots els que han estat compromesos en l'elaboració del present Codi i convidem totes les comunitats educatives de la Inspectoria a assumir les seves orientacions, en l'esperit del Capítol General XXIV en què estem immersos.

Conscients que és un document viu, en permanent actualització, el Codi s'aprova *ad experimentum*.

Maria, Mare i Auxiliadora, seguiu fent créixer en les nostres Cases l'esperit de família, d'acollida i d'alegria, perquè els joves tinguin vida i en tinguin a desdir.

María del Rosario García Ribas, FMA, provincial
24 de setembre de 2019

1. MISSIÓ I DESTINATARIS DE LA INSPECTORIA "MARIA AUXILIADORA" D'ESPANYA (SPA)

Missió

1. La Inspectoria Maria Auxiliadora d'Espanya (SPA) i les seves cases, són part de l'Institut de les Filles de Maria Auxiliadora (FMA), que sorgeix per ser resposta de salvació a les aspiracions profundes de les joves.³ Realitza aquesta missió mitjançant un projecte d'educació cristiana, segons el Sistema Preventiu, espiritualitat específica i mètode d'acció pastoral⁴ que van viure Don Bosco i Mare Mazzarello. Els seus elements fonamentals inspiren un projecte educatiu que respon plenament a les exigències d'evangelització del món juvenil.

Destinataris de la missió

2. Destinataris de la nostra missió són els joves de les classes populars en totes les etapes de l'edat evolutiva. Amb el mateix amor preferent de Don Bosco i de Mare Mazzarello, ens dediquem als més vulnerables, és a dir, als joves que, per diverses raons, tenen menys possibilitats de realitzar-se i estan més exposats al risc. Prestem una atenció especial a l'edat de l'adolescència, en què es maduren les opcions fonamentals de la vida⁵. (D'ara endavant, anomenarem a tots els destinataris com "joves").

³ Constitucions i Reglaments de l'Institut de les Filles de M. Auxiliadora (Roma, 1982. Ed. 2015), (*en endavant*, C) Art. 1.

⁴ Cfr. C, Art. 7.

⁵ Cfr. C, Art. 65.

2. NATURALESA I ÀMBIT D'APLICACIÓ DEL CODI DE CONDUCTA

Naturalesa i finalitat del Codi

3. Les disposicions que segueixen pretenen formular per al moment present un Codi de Conducta (d'ara endavant, Codi) de la Inspectoria i les seves cases (en endavant, la Inspectoria⁶), al qual han d'atenir-se en el desenvolupament de les seves funcions totes les cases que hi pertanyen, ja siguin seves pròpies o que tinguin encomanades, i també les persones que en formen part, treballen o col·laboren en aquestes cases o en les seves activitats pròpies, es realitzin o no dins d'elles. En fer-ho, s'han de tenir en compte, juntament amb el contingut d'alguns documents de Dret Propi de l'Institut⁷, que es troben a la base del Codi, la normativa legal vigent i els acords contractuals subscrits.

Definició

4. El Codi es configura com un instrument de gestió de la Inspectoria i estableix regles específiques de conducta i comportament en les actuacions de totes les persones implicades en la missió de les Filles de Maria Auxiliadora a Espanya, en les seves diferents comeses i funcions, amb l'objectiu comú d'assolir les finalitats de la Institució.

Aplicació del Codi

5. El present Codi s'aplicarà a la Inspectoria i a les entitats que hi estan especialment vinculades⁸,

⁶ Entenem per Inspectoria i les seves cases la inspectoria com a província canònica i totes les seves cases, tot i que la Inspectoria tingui el seu CIF i cada casa, el seu CIF propi.

⁷ Cfr. C; *En els solcs de l'Aliança. Projecte Formatiu* (Roma, 2000) (en endavant, PF); LOME; Orientacions.

⁸ *Entitats especialment vinculades*: són les següents fundacions: Dolores Mosquera (Caldas de Reis); Patronat Mare de Déu de la Soledat (Sant-Andreu, Barcelona); Fundació "Benéfico Docente José Luis de Oriol Catalina Urquijo de María Auxiliadora y San Juan Bosco"; Fundació "Esposos de Santiago de Ascanio y Montemayor y Dª Rafaela Manrique de Lara" (Col·legi Sant Joan Bosco - Las Palmas de Gran Canaria); Fundació "Esposos D. Santiago de Ascanio y Montemayor y Dª Rafaela Manrique de Lara" (Col·legi Maria Auxiliadora de Telde); Fundació "Rosario Manrique de Lara" (Col·legi Maria Auxiliadora de Tomás Morales i casa de Bailadero); fundacions socials (Maria Auxiliadora, Canària

prèvia adhesió formal per l'òrgan de govern d'aquestes últimes, encara que també afecta les relacions amb qualsevol persona o entitat que interactuï amb la Inspectoria.

Persones subjectes al compliment del Codi

6. En aquest document es plasma el bon criteri, la responsabilitat, el sentit comú, la prudència i el sentit ètic que han d'inspirar les actuacions de totes les persones que formen part de la Inspectoria, o s'hi relacionen.

En concret, estan obligades al seu compliment les següents persones:

- **Religioses (FMA):** membres de la Inspectoria, incorporades a la mateixa per la professió religiosa de conformitat a les seves Constitucions i Reglaments i altres normes que regeixen en l'Església Catòlica.
- **Personal contractat i personal voluntari de la Inspectoria:** seglars i/o religiosos que treballen, col·laboren i/o presten els seus serveis professionals a la Inspectoria sota qualsevol modalitat.
- **Personal contractat i personal voluntari de les entitats especialment vinculades:** seglars i/o religiosos que treballen, col·laboren i/o presten els seus serveis professionals a la Inspectoria sota qualsevol modalitat.
- **Col·laboradors:** els assessors externs, proveïdors, persones jurídiques i físiques prestadores de serveis, així com els seus treballadors i voluntaris, i, en general, qualsevol persona externa que es relacioni amb la Inspectoria.

Maín, Mornese, Valsé); associacions socials i prestadores de serveis (Valponasca, AUXMAR) i associacions juvenils (centres juvenils), ONGD (Vides, VidesSur i Fundació Madreselva).

Comissió de conducta

7. La comissió de conducta, nomenada pel Consell Inspectorial, és l'òrgan responsable de garantir la publicació i implementació del Codi, revisar-lo i actualitzar-lo i adoptar criteris ètics en supòsits específics o en cas de dubtes perquè totes les persones que contribueixen a la consecució de les finalitats de la Inspectoria Maria Auxiliadora el coneguin i el subscriguin.

3. MARC JURÍDIC DE REFERÈNCIA

Marc Jurídic

8. El present Codi es redacta prenent com a referència la Constitució, els tractats internacionals (Dret de la UE i altres), les lleis promulgades per les Corts, les normes reglamentàries amb rang de llei promulgades pel govern espanyol i les seves normes auxiliars, i les lleis i els reglaments de les comunitats autònomes i, així mateix, les normes de dret intern:
 - Constitucions de les FMA de 5 d'agost de 1982 (versió 2015).
 - En els solcs de l'Aliança. Projecte Formatiu Filles de Maria Auxiliadora de 24 de juliol del 2000.
 - Línies Orientadores de la Missió Educativa de l'Institut de les Filles de Maria Auxiliadora de 8 de desembre del 2005.
 - Orientacions per a la gestió dels béns de l'Institut de les FMA de 24 de maig del 2017.

4. PRINCIPIS FONAMENTALS

Principis fonamentals

9. **Vida com a do:** el marc de referència que orienta les nostres opcions educatives és una visió antropològica que, en el projecte de Déu, reconeix la inalienable dignitat de l'ésser humà, creat a la seva imatge, segons la dualitat home-dona, en relació recíproca entre ells. El ser imatge de Déu fonamenta el ser relacional de la persona, la seva existència en relació amb l'altre jo. D'aquí brolla la visió de la vida com a do i com a crida a la llibertat, a l'amor, a la responsabilitat ètica⁹.

Humanisme cristià: ens recolzem en un humanisme que es basa en el sentit cristià de la vida i en la visió globalment optimista de l'ésser humà, en el qual té un lloc destacat l'obertura a l'amor¹⁰. Practiquem l'art d'educar en positiu que es tradueix en simpatia cap a l'existència, comprensió de la persona, optimisme en interpretar la realitat, acollida de la vida "en les seves dimensions de gratuïtat, de bellesa, de provocació a la llibertat i a la responsabilitat"¹¹.

La nostra missió pastoral juvenil: implica el do de la «predilecció» pels joves i ens compromet a convertir-nos, per a ells -en l'escola de Maria- en signe i mediació de la caritat del Bon Pastor, mitjançant un projecte cristià d'educació integral segons l'estil del Sistema Preventiu¹². Tendeix a promoure el jove en la seva totalitat. El condueix progressivament a assumir la responsabilitat del seu propi creixement i a construir-se una personalitat capaç de jutjar rectament, d'optar amb llibertat i de servir els germans¹³.

Opció pels més pobres: destinataris de la nostra missió són els joves de les classes populars en

⁹ PF pàg. 16

¹⁰ PF.13

¹¹ PF.14

¹² C. art.63

¹³ C 69

totes les etapes de l'edat evolutiva. Ens dediquem als més vulnerables, és a dir, als joves que, per diverses raons, tenen menys possibilitats de realitzar-se i estan més exposats al risc. Prestem una atenció especial a l'edat de l'adolescència, en què es maduren les opcions fonamentals de la vida¹⁴.

A l'Església: l'Església ens confia el mandat apostòlic, i el portem a terme participant activament en la comunió i en l'acció evangelitzadora de les Esglésies particulars, a través de les comunitats inspeccionals i locals¹⁵.

Des del Sistema Preventiu: en la nostra acció apostòlica, el Sistema Preventiu es converteix en experiència de comunió, viscuda entre nosaltres i els joves en un clima d'espontaneïtat, amistat i alegria¹⁶. L'assistència salesiana neix com una exigència educativa de la nostra comunió amb Crist i es converteix en atenció a l'Esperit Sant, que actua en cada persona. És espera acollidora, presència activa i de testimoni entre els joves, participació cordial en la seva vida i aspiracions¹⁷.

Esperit de família: Relació que elimina distàncies, afavoreix la comunicació sincera, s'acosta a les generacions i crea un clima de confiança on les persones poden créixer en llibertat i col·laborar entre elles en reciprocitat¹⁸. Per viure l'autèntic esperit de família és necessari un camí d'alliberament interior, que troba en l'amor la força impulsora¹⁹.

En corresponsabilitat - missió compartida: la Comunitat Educativa té la missió d'assegurar la convergència i la continuïtat de l'actuació educativa en la realització d'un únic projecte²⁰. *La*

¹⁴ C 65

¹⁵ C 64

¹⁶ C 66

¹⁷ C 67

¹⁸ LOME núm. 149

¹⁹ PF 15

²⁰ C 68

coordinació per a la comunitat proposa un estil d'animació i de govern que, amb modalitat circular, desperta la responsabilitat i la iniciativa de cada persona i li presta atenció per sobre de la seva preocupació per les obres.

Obertes a les perspectives peculiars de la dona avui: tenim cura de la sensibilització de la dona davant els grans problemes actuals i les ajudem a ser capaces de contribuir, amb competència i esperit evangèlic, a la construcció d'una societat que respongui millor a les aspiracions de la persona humana²¹.

Creativitat i flexibilitat: la creativitat ajuda a superar el "sempre s'ha fet així", per projectar-se cap a noves metes de qualitat i ens possibilita una eficaç inculcació del carisma al nostre ambient²². Ens empeny als nous areòpags que indiquen la vigorosa creativitat juvenil, la set de felicitat, des de sempre present en el cor humà, però que en cada època demana aspectes diferents en situacions diverses²³. Cada ambient s'ha de caracteritzar per la qualitat de la seva proposta, per la flexibilitat amb què afronta els reptes formatius emergents i per la capacitat de llegir les demandes educatives dels joves²⁴.

5. NORMES GENERALS DE COMPORTAMENT

- Normes generals**
10. La Inspectoria assumeix com a principi fonamental per a dur a terme la seva missió, el respecte a la dignitat de la persona i als drets que li són propis, en compliment amb el Magisteri de l'Església, amb la tradició del carisma i la seva actualització en el temps i amb la Declaració Universal dels Drets Humans. Les persones

²¹ C 72

²² LOME 11

²³ LOME 16

²⁴ Cfr. LOME capítol 6

subjectes al compliment del Codi han d'actuar de manera congruent, evitant qualsevol actuació contrària a la missió de la Inspectoria.

6. NORMES PARTICULARS

6.1 COMPORTAMENT DE LA INSPECTORIA

6.1.1 Respecte de si mateixa

Fidelitat a la identitat i missió educativa

11. La Inspectoria, com a primera obligació, realitzarà la seva missió en fidelitat al carisma, a les Constitucions i a l'Església. Preservarà, mantindrà i enfortirà la seva pròpia identitat manifestant-la clarament als joves i als qui es relacionin amb la Inspectoria, i la farà visible en totes les seves actuacions, obres i projectes.

Metodologia dinàmica centrada en la persona

12. La Inspectoria serà coherent amb la missió que pretén realitzar. Assumirà una metodologia en la qual prevaldrà el servei de les persones i de les cases, que implica la formulació periòdica i l'actuació permanent d'accions estratègiques eficaces, encaminades a aquesta finalitat.

En permanent revisió

13. La Inspectoria revisarà regularment, de manera sincera i objectiva, la seva fidelitat a la missió.

Relació amb els destinataris

14. La Inspectoria procurarà sempre el bé dels joves, el respecte a la seva dignitat i el seu benestar físic, psíquic i espiritual i promourà una experiència educativa sana, per tal d'afavorir processos positius i transparents en vistes al seu creixement integral.

6.1.2 Amb els destinataris de la missió

Creixement integral dels joves

15. La Inspectoria procurarà sempre el bé dels joves, el respecte a la seva dignitat i el seu benestar físic, psíquic i espiritual i promourà una

experiència educativa sana, per tal d'afavorir processos positius i transparents en vistes al seu creixement integral.

6.1.3 Amb les persones subjectes al compliment del Codi²⁵

L'esperit de família, clau de les relacions	16. L'estil de relació de les persones subjectes al compliment del Codi ha de ser d'agraïment, respecte i valoració de la professionalitat de cadascú, viscut amb esperit de col·laboració i corresponsabilitat per tal d'afavorir el treball responsable i els sentiments d'estima i pertinença. Això no exclou, però, la importància de ser conscients que es tracta d'una relació de treball i/o de col·laboració i, per tant, ha d'estar basada en la correcció, el respecte dels rols, la transparència recíproca i el compliment de les responsabilitats de cadascú ²⁶ .
Importància de la formació	17. La Inspectoria proporcionarà al personal subjecte al compliment del Codi processos formatius adequats al seu acompliment o responsabilitat laboral, per propiciar el seu sentit de pertinença a la Institució, la seva identificació carismàtica i la seva major qualificació professional.
Respecte a la vida privada	18. La Inspectoria respectarà la vida privada del personal sense interferir en les activitats que realitzi fora de l'àmbit de treball. El personal subjecte al compliment del Codi podrà realitzar qualsevol activitat, sempre que això no interfereixi en l'exercici de les seves funcions o pugui resultar compromesa la imatge pública de la Inspectoria.
Igualtat de tracte i respecte a la diversitat	19. Tot el personal ha de rebre el mateix tracte sense discriminació per raó d'ideologia, religió, raça,

²⁵ Per al contingut d'aquest apartat, cfr. Orientacions pàg. 83

²⁶ Cfr. Orientacions, pàg. 86.

sexe, orientació sexual, malaltia, llengua, pertinença a partit polític, sindicats i altres. La Inspectoria respectarà l'ús de les llengües oficials de les comunitats autònomes on estiguin ubicades les cases.

Clima de treball

20. La Inspectoria afavorirà un ambient de família que generi la inclusió de tot el seu personal. Promourà la conscienciació i implicació de les persones en matèries d'ètica, qualitat, higiene, seguretat, psicociologia, medi ambient i responsabilitat social.
21. La Inspectoria fomentarà una cultura de missió compartida, serà receptiva a les preocupacions dels altres i procurarà especialment l'acompanyament a les persones. Escoltarà les inquietuds i iniciatives del personal per tal de contribuir al seu creixement i al bé comú.
22. No es toleraran les conductes no desitjades o molestes, per part de qualsevol persona, que suposin un assetjament per una altra, pertorbi la seva tasca o creï un entorn intimidatori, ofensiu, abusi o hostil. Això inclou la intimidació i l'abús d'autoritat.

**Selecció i
admissió/
contractació del
personal**

23. La Inspectoria tindrà cura dels criteris de selecció i admissió/contractació del personal, tenint en compte la nostra identitat carismàtica i els principis que inspiren els nostres comportaments, regulats en els documents corresponents, així com les exigències i requeriments de competència professional i nivell de titulació. La Inspectoria podrà sol·licitar a tot el personal l'actualització del Certificat Negatiu de Delictes de Naturalesa Sexual en tot moment que estimi convenient.

Competència i desenvolupament professional

24. La Inspectoria garantirà la igualtat d'oportunitats, i afavorirà el desenvolupament integral del personal, posant al seu servei programes de formació i les eines adequades per al millor exercici de les seves comeses laborals específiques, dins d'un marc organitzatiu en el qual estarà sempre definit el perfil de cada lloc de treball, les competències i les seves funcions inherents.

6.1.4 Amb l'Església

En comunió amb l'Església

25. La Inspectoria desenvoluparà les seves activitats en comunió amb l'Església i cooperarà amb els seus plans i iniciatives en l'àmbit en què radica, participant activament i sent solidària amb les seves propostes de caràcter universal. Afavorirà les relacions cordials amb les autoritats i organismes de les esglésies locals i amb altres institucions educatives i religioses.

6.1.5 Amb la societat en general

Compromís amb el bé comú, amb la transparència i l'ecologia integral

26. La Inspectoria assumeix el compromís pel bé comú, des de la cultura de la cura, com a forma excel·lent de la caritat²⁷. Qualsevol relació amb governs, autoritats, institucions i organismes públics i privats es durà a terme de forma lícita, lleial, ètica i respectuosa. Actuarà des de criteris de transparència en totes les relacions que mantingui amb els diferents agents socials.

27. Es comprometrà activament en la cura de la casa comú²⁸ i en el desenvolupament d'una ecologia integral²⁹, orientada a la cura de la natura, a la defensa dels pobres i a la construcció de xarxes de respecte i de fraternitat.

²⁷ Papa Francesc, encíclica *Laudato Si*, Roma 2015 (en endavant, *Laudato Si*). núm. 231

²⁸ Cfr. *Laudato Si*, capítol 1

²⁹ *Laudato Si*, capítol 4

6.1.6 Pel que fa a la gestió econòmica i patrimonial

Administració de béns

28. Tot el personal subjecte al compliment del Codi que entre les seves funcions en tingui alguna relacionada amb l'administració de béns, haurà de exercir-la amb diligència, eficiència, fidelitat i transparència, mantenint, en tot cas, la més estricta de les lleis canòniques i civils. En raó d'això, els administradors de la Inspecció han de complir fidelment amb les obligacions comptables i fiscals que estableix la normativa vigent, tenint sempre a disposició dels seus superiors i/o d'auditors interns i externs, per a quan siguin requerits per aquests, els registres comptables actualitzats i la documentació econòmica de suport vinculada.

Tota operació que impliqui gestió de recursos econòmics ha d'estar degudament autoritzada, documentada i registrada d'acord amb els protocols establerts a aquest efecte.

Les persones responsables de la presa de decisions sobre aquestes operacions han de procurar que els recursos s'apliquin o s'inverteixin buscant la solució de necessitats reals des de la perspectiva de la missió, mantenint en tot moment un equilibri entre prudència responsable i risc evangèlic.

En tot cas, des d'un punt de vista tècnic-pressupostari, es perseguirà l'optimització de la despesa i el control de la seva execució/materialització d'acord amb els protocols interns establerts sobre la matèria.

Blanqueig de capitals

29. Amb independència del que estableix la normativa vigent en relació amb el blanqueig i moviments il·lícits de capitals, la Inspecció per fidelitat i coherència amb el seu carisma aplica principis i normes de gestió econòmica i patrimonial en què no està permès adquirir, posseir, utilitzar, convertir o transmetre béns sabent que tenen el seu origen en una activitat

delictiva i, fins i tot, il·legítima, així com realitzar qualsevol altre acte o operació que comporti l'ocultació del seu origen il·lícit, o faciliti a tercers que hagin comès o participat en delictes econòmics o financers eludir les sancions establertes per la Llei que li és aplicable. Les persones amb funcions i responsabilitat en l'administració del patrimoni i/o la gestió de recursos econòmics, prestaran especial atenció a aquells casos en què es detectessin o possessin de manifest indicis de manca d'integritat de les persones físiques o jurídiques amb les quals s'estan negociant acords, per tal d'evitar i prevenir la participació involuntària en eventuais operacions de blanqueig de capitals o moviments il·lícits de capitals.

La Inspectoria organitzarà periòdicament per als seus directius i administradors, programes específics de formació en matèria de prevenció de delictes econòmics i financers.

6.2 RESPONSABILITAT DE DIRECTIUS

Directius i administradors

30. La Inspectoria delega i estimula l'exercici de les responsabilitats encomanades a tots els que assumeixen serveis de direcció i administració en les diferents cases. Directius i administradors són corresponsables de l'animació i govern en l'àmbit de la seva competència. Actuaran en estreta col·laboració amb els seus immediats superiors i han de vetllar pel desenvolupament de l'ideari, pel compliment de les orientacions de la Inspectoria en l'àmbit de la seva competència, pel seguiment del personal al seu càrrec i el compliment de les seves obligacions. Respondran de la marxa general del seu àmbit d'actuació i vetllaran especialment pel compliment de la normativa vigent, en les àrees, matèries i operacions que estan sota la seva responsabilitat.
En l'exercici de les funcions que els han

encomanat, directius i administradors actuaran amb transparència, lleialtat, honradesa i en subsidiarietat amb la Inspectoria³⁰.

6.3 COMPORTAMENT DEL PERSONAL SUBJECTE AL COMPLIMENT DEL CODI

6.3.1 Amb la Inspectoria

Lleialtat i compromís institucional

31. Els que estan subjectes al compliment del Codi han de ser coneixedors de la missió de les Filles de Maria Auxiliadora i han de sentir-s'hi compromesos. Per això mantindran sempre un comportament d'acord amb els valors i ideals que promou, respectant i fent respectar l'ideari, les normes i principis de la Institució, regulades en els documents propis de cada àmbit i ambient, i en aquest Codi.

Comportament en les seves actuacions

32. El personal subjecte al compliment del Codi ha de mostrar amb les seves actuacions un comportament recte, íntegre i irreprotxable amb els seus superiors, companys i amb els joves, evitant conductes que poguessin perjudicar-los o danyar la imatge i reputació de la Inspectoria. Ha d'actuar de manera professional, segura i ètica d'acord amb els principis de la Inspectoria. Qui tingui constància d'algun acte contrari al que estableix aquest Codi té l'obligació de posar-ho en coneixement del seu immediat superior i, si s'escau, de la comissió de conducta.

Riscos laborals i medi ambient

33. El personal subjecte al compliment del Codi observarà les mesures de prevenció de riscos laborals i de respecte al medi ambient que s'adoptin i, així mateix, participarà en totes les activitats que es programin en matèria de salut i seguretat en el treball.

³⁰ *Animació i Govern*. Inspectoria Maria Auxiliadora (Espanya). Madrid 2017. Pàgs. 14-15.

**Conflicte
d'interessos**

34. Tot el personal en l'exercici de les seves funcions defensarà els interessos de la Inspectoria i actuarà sempre al seu favor. El personal no podrà desenvolupar aquelles activitats professionals alienes a la Inspectoria que puguin entrar en competència deslleial amb la seva activitat . No es beneficiarà de les oportunitats sorgides de la seva activitat professional a la Inspectoria, ni de l'ús d'informació que posseeixi per motius d'aquesta activitat. Evitarà incórrer en conflicte d'interessos; per això, en cas de tenir dubtes o indicis raonables d'un possible conflicte d'interessos, ho ha de comunicar a l'òrgan competent i, si s'escau, s'abstindrà d'intervenir en qualsevol negociació de la qual poguessin derivar beneficis per a si mateix.
- El personal no podrà donar ni acceptar regals o obsequis en el desenvolupament de la seva activitat professional. Excepcionalment, el lliurament i acceptació de regals i obsequis estaran permeses quan el valor econòmic de l'obsequi sigui irrellevant o simbòlic i responguin a un mer gest o conducta de cortesia. En cas de dubte, ha de consultar a l'immediat superior i, si s'escau, a la comissió de conducta.

**Col·laboració en
investigacions i
auditories**

35. En cas que el personal sigui requerit per proporcionar informació en una investigació, ha de notificar-ho immediatament a l'immediat superior, abans de facilitar informació o de prendre decisions al respecte sigui quin sigui el grau de confidencialitat d'aquesta. Qualsevol persona subjecta al present Codi que hagi de comparèixer davant d'un òrgan judicial o organisme administratiu en qualitat de denunciat, demandat o testimoni, o en qualsevol altra condició -derivada del seu lloc de treball- ho ha de posar en coneixement del superior corresponent.

Actuacions en públic

36. El personal subjecte al compliment del Codi, quan comparegui en conferències, jornades o en qualsevol altre acte que pugui tenir difusió pública, en particular davant els mitjans de comunicació, ho comunicarà prèviament al responsable corresponent de la casa i serà curós en les seves manifestacions, evitant, en tot moment, posar en risc la imatge i/o reputació de la Inspectoria. En general, a qualsevol actuació, ha de ser coherent i respectuós amb les funcions, responsabilitats i representativitat del lloc de treball que ocupa. El personal es comprometrà que les seves intervencions siguin honestes, professionals i legals. En totes les revelacions d'informació, ha de complir amb els més alts estàndards d'ètica, objectivitat i transparència. Tot el que estigui relacionat amb les actuacions públiques es regularan en el protocol corresponent.

Informació confidencial i descobriment i revelació de secrets

37. Tots els que treballen o col·laboren en una casa de la Inspectoria s'abstindran d'utilitzar en el seu propi benefici o de comunicar de qualsevol manera dades, documents o informació de caràcter estratègic o confidencial, obtinguts durant l'exercici de la seva activitat a la Inspectoria.

El caràcter confidencial de la informació a la qual ha tingut accés es mantindrà vigent un cop conclogui la seva relació laboral amb la Inspectoria, llevat que aquesta informació sigui de domini públic, i comprendrà l'obligació de retornar qualsevol material que hi estigui relacionat i que tingui en el seu poder en el moment del cessament de la seva feina. Totes les persones subjectes a aquest Codi han de prestar atenció a protegir la informació sensible que posseeixin com a conseqüència de les activitats i/o comeses laborals que desenvolupin en el seu treball, així com la

informació que els ha estat confiada per altres relacionada amb la Inspectoria, llevat quan la seva divulgació estigui autoritzada, subjecta a imperatiu legal o sigui ja de domini públic. Com a norma general, caldrà prendre totes les cauteles i mesures necessàries per assegurar la total salvaguarda de la informació que ha estat qualificada com altament confidencial.

Accés a documentació, dades i sistemes informàtics

38. El personal subjecte al compliment del Codi no té dret a accedir a informació aliena a les seves funcions, excepte en la seva qualitat de directiu o persona autoritzada per això. Ningú podrà treure còpies de documents de la Inspectoria o d'arxius informàtics, llevat que es requereixin per motius de treball i prèvia autorització. Totes les dades i arxius informàtics hauran de mantenir-se de tal manera que qualsevol persona pugui substituir a una altra en tot moment. Per tant, els arxius hauran d'estar complets, ordenats i ser de fàcil comprensió. Les qüestions de protecció de dades i d'ús de sistemes informàtics estaran regulades en els protocols corresponents.

Protecció de dades de caràcter personal

39. El personal subjecte al compliment del Codi vetllarà per la protecció de les dades personals que s'emmagatzemin i s'intercanviïn durant el desenvolupament de les activitats pròpies dels llocs de treball, en compliment amb el que estableix la Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i garantia dels drets digitals. A aquest efecte, s'adoptaran les mesures específiques de seguretat, d'índole tècnica i organitzativa, a fi d'assegurar l'adequada salvaguarda de la informació de caràcter personal de què es disposa, és a dir, mitjançant la preservació d'accessos no autoritzats i de manipulacions que poguessin donar lloc a la seva alteració, pèrdua o tractament diferent al previst. Totes les persones

subjectes a aquest Codi respectaran les mesures de seguretat específiques sobre protecció de dades personals quan es tracti amb dades d'aquest tipus que pertanyin a destinataris, companys de treball o qualsevol altra persona amb la qual es relacionen.

No està permès apoderar-se, utilitzar o modificar sense autorització, en perjudici de tercers, dades reservades de caràcter personal o familiar d'un altre que es trobin registrades en fitxers o suports informàtics, electrònics o telemàtics, o en qualsevol altre tipus d'arxiu o registre, així com accedir per qualsevol mitjà als mateixos o alterar-los o utilitzar-los en perjudici del titular de les dades o d'un tercer. El personal anirà a les accions formatives que la Inspecció proporcioni sobre la Protecció de Dades.

**Utilització
d'instal·lacions,
equips i serveis**

40. El personal farà un ús adequat de les instal·lacions i el mobiliari on desenvolupa el seu lloc de treball o activitat i vetllarà pel seu bon ús per part d'usuaris i beneficiaris. De la mateixa manera, utilitzarà adequadament els mitjans tècnics i informàtics propietat de la Inspecció que els siguin proporcionats per al compliment de les activitats corresponents al seu treball. Tot el que està relacionat amb l'ús d'instal·lacions i equips informàtics es regularà en el protocol corresponent.

Xarxes Socials

41. Les xarxes socials institucionals seran gestionades exclusivament per les persones prèviament autoritzades i seran utilitzades només per a la difusió dels missatges corporatius de la Inspecció. Tot el que està relacionat amb les xarxes socials es regularà en el protocol corresponent.

- Compliment del Directori Econòmic** 42. El personal es compromet a complir les orientacions indicades en els diferents protocols del directori econòmic de la Inspectoria.

6.3.2 Amb la societat en general

- Relacions de cordialitat i respecte** 43. Totes les persones afectades per aquest Codi estan obligades a actuar, en l'exercici de les seves funcions assignades per la Inspectoria, en les seves relacions amb la societat en general d'acord amb criteris de respecte, cordialitat, dignitat i justícia, no permetent cap forma de violència, intimidació, hostilitat, humiliació, assetjament o abús ni discriminacions per raó d'ideologia, religió o creences, ètnia, raça o nació, sexe, orientació sexual, malaltia o discapacitat física o psíquica.

- Actuació íntegra, veraç i transparent** 44. Totes les persones afectades per aquest Codi es relacionaran amb els joves i, en general, amb les persones físiques o jurídiques amb les quals tracten, de manera íntegra i transparent, facilitant sempre informació certa, clara i veraç, evitant tota conducta enganyosa, fraudulenta i falsària. Respectaran igualment les obligacions que deriven de la propietat intel·lectual aliena. Totes les persones responsables de recopilar informació de la Inspectoria i de transmetre-la a les autoritats eclesiaístiques i organismes públics o de plasmar-la en forma d'anuncis públics hauran de comunicar-la oportunament en la seva totalitat, de manera veraç, oberta, puntual i comprensible, a l'òrgan competent.

6.3.3 Entre el personal de la Inspectoria

- Acompliment del treball en un ambient de família** 45. Tot el personal contribuirà a generar a la Inspectoria un ambient de treball gratificant i estimulante, en el qual sigui reconegut l'esforç, el mèrit individual i on es promoguin el respecte

mutu, l'intercanvi d'idees, la igualtat i la companyonia.

**Comportament
respectuós i digne**

46. S'evitarà qualsevol forma de violència, intimidació, hostilitat o humiliació i assetjament o abús, i es prestarà especial atenció a la integració de les persones en situació de vulnerabilitat. A més, han d'evitar-se les ofenses verbals, així com les paraules, gestos o modals grollers, vulgars o irrespectuosos, o amb connotacions sexuals o sexistes, per als altres. Qualsevol correcció o valoració crítica s'ha de fer en les vies establertes a aquest efecte i davant els òrgans previstos, mai públicament o davant els joves.
47. El respecte degut als altres obliga a estar a la feina adequadament vestit d'acord amb la tasca que desenvolupa i la representació que ostenta. En els casos on s'utilitzi uniforme, aquest ha de ser l'adequat, segons el que s'estableix.
48. Està prohibit introduir, vendre, exhibir, fins i tot accidentalment, oferir, facilitar o posseir material pornogràfic en el centre de treball.
49. El respecte degut als altres i el bon exercici de la feina són incompatibles amb l'abús de l'alcohol i el consum de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques. No està permès cap acte de cultiu, elaboració o tràfic d'aquestes substàncies il·legals ni la seva possessió a la feina. No es participarà en pràctiques d'assetjament o intimidació cap als companys com ara xafarderies, malnoms, exhibició de material ofensiu, agressió física o psicològica, ja que es converteix en una falta greu a la integritat de la persona i és contrària a l'enfortiment de l'esperit de família.

6.4 COMPORTAMENT DEL PERSONAL SUBJECTE AI COMPLIMENT DEL CODI AMB MENORS, JOVES I ADULTS³¹

- Des del Sistema Preventiu**
50. El Sistema Preventiu, estil educatiu que impregna totes les cases de la Inspectoria, conjuga raó, religió i amabilitat, principis que indiquen una visió harmònica de la persona dotada de raó, afectivitat, voluntat, obertura a la transcendència³².
- Els joves són part integrant de la Comunitat Educativa a la qual donen la seva aportació original i creativa segons l'edat i el grau de maduresa. Ells són el centre de la missió educativa i estan cridats a ser protagonistes del creixement i de la vida de la comunitat³³.
- La promoció i l'educació integral, particularment, de la dona jove, són criteris operatius que caracteritzen les comunitats educatives de les FMA³⁴.
- La protecció dels menors és part fonamental de la tasca formadora de la Comunitat Educativa, per tant, tot el personal de la Inspectoria ha d'assumir aquesta responsabilitat. Tutelar i promoure el benestar dels menors, en particular, protegir-los de tot mal, serà fruit de la coordinació dels equips i dels professionals que intervenen en l'acció educativa, segons els seus diversos rols i competències. D'aquí la necessitat de col·laboració, comunicació i ajuda mútua en aquesta delicada tasca³⁵.
- Creixement i desenvolupament personal**
51. El personal subjecte al compliment del Codi contribuirà al desenvolupament integral dels menors, joves i adults, promovent la seva dignitat

³¹ Cfr. Orientacions per a una política preventiva en relació a la tutela de menors a les nostres obres educatives (des d'ara Orientacions Política Preventiva. Madrid, 2013)

³² Cfr. LOME, nº 31.

³³ Cfr. LOME, nº 63.

³⁴ Cfr. LOME, nº 148.

³⁵ Cfr. Orientacions Política Preventiva...

i el seu benestar físic, psíquic i espiritual. Promourà la participació activa de tots, escoltant i respectant les seves opinions, implicant-los en processos de decisió i reconeixent els seus esforços i els seus èxits, com a estímul per al seu creixement personal i major implicació en la missió.

Tot el personal ha de fer servir un llenguatge adaptat a l'edat. Igualment garantirà el caràcter educatiu de les comunicacions escrites i/o verbals, especialment les dirigides a menors. Tots els membres de la Inspectoria tractaran equitativament a tots els menors, joves i adults, evitant qualsevol forma de favoritisme. Així mateix, ningú pot assumir o tolerar un comportament -verbal, psicològic o físic- que pugui ser entès com una forma d'intimidació o d'abús.

Tots escoltaran els menors i respectaran la confidencialitat, salvaguardant, sempre, l'interès superior de l'infant.

Respecte a la integritat física i moral

52. El respecte a la integritat física i moral, especialment dels menors, requereix un sistema de protecció de la infància que generi entorns segurs basats en el bon tracte.

El personal no s'implicarà en cap contacte físic inadequat, incloses situacions de jocs físics bruscos, insults, acudits grollers, ni tan sols amb aparença de broma o companyonia.

No farà servir insults, amenaces, crits, malnoms, no ridiculitzarà els menors, joves i adults ni els humiliarà. El càstig físic no és admissible. Les correccions als joves han de ser de forma privada, sense humiliacions i seguint les normes de convivència corresponents.

Així mateix, no se'ls posaran malnoms ni es parlarà d'ells de forma despectiva o pejorativa. El pati, lloc educatiu típicament salesià, és un espai privilegiat de trobada amb els joves. Si no

fos possible, aquestes trobades es duran a terme en espais visibles i de fàcil accés.

Ningú podrà contactar ni amb menors ni amb joves per proposar o concertar amb ells trobades amb finalitats sexuals o il·legítimes. No es permetran relacions afectives o sexuals amb els joves.

53. Ningú establirà ni participarà en grups de WhatsApp, comunicacions a través de xarxes socials o qualsevol altre sistema informàtic de comunicació personal amb els menors, amb l'única excepció de l'organització d'activitats puntuals (viatges i similars), i prèvia autorització del corresponent responsable. En aquest cas, el personal serà l'encarregat de gestionar-lo, havent de clausurar-lo un cop acabi l'activitat en qüestió, sense detriment de les particularitats que es regularan en els protocols corresponents. Ningú posarà a disposició dels menors i joves, alcohol, tabac o drogues, i ha d'impedir-ne també el seu consum.

Menors, joves i adults més vulnerables

54. És de màxima importància la sensibilitat cap a les persones més vulnerables i la cura d'una comunicació clara i correcta cap a elles, ja que els més vulnerables poden dependre del personal per la seva cura i seguretat més que altres joves. El personal subjecte al compliment del Codi haurà d'estar informat que els més vulnerables poden ser, amb més probabilitat, víctimes d'intimidació o ser sotmesos a altres formes d'abusos.

És particularment important que els més vulnerables siguin escoltats amb atenció, sabent que poden tenir dificultat per expressar les seves preocupacions. No s'ha de treure importància al que diuen, sinó que s'haurà de valorar amb una consideració especial.

Quan el personal vegi necessari realitzar tasques d'atenció personal a un menor o jove amb necessitats especials (habilitats diverses), ho ha de fer amb acceptació i consentiment de la família o dels tutors legals. Aquestes tasques s'han de realitzar amb gran respecte al menor o jove i, si s'escau, amb la màxima discreció. Qualsevol tasca de cura personal que un menor o un jove pugui fer per si mateix no ha de ser feta pel personal.

En cas d'una situació d'emergència, s'actuarà d'acord amb el que estableixen els protocols corresponents.

6.5 COMPORTAMENT DEL PERSONAL SUBJECTE AL COMPLIMENT DEL CODI AMB LES FAMÍLIES DELS JOVES

En diàleg cordial i respectuós amb les famílies o tutors legals

55. Pares i mares, tutors legals són els primers i principals responsables de l'educació dels fills. Aquesta responsabilitat es manifesta en el fet de compartir el projecte educatiu que constitueix un terreny de diàleg, de confrontació i de col·laboració. Com a membres de la Comunitat Educativa, participen en la reflexió sobre les necessitats formatives dels joves i en la realització de les propostes educatives³⁶.
56. El personal subjecte al compliment del Codi mantindrà actituds de cordialitat i respecte amb les famílies o tutors legals dels joves i tractarà d'atendre les consultes que se'ls plantegin i, si s'escau, traslladarà a qui correspongui la resolució de les qüestions plantejades en relació als mateixos, seguint els protocols de comunicació que es regularan a l'efecte.

³⁶ Cfr. LOME, núm. 65.

6.6 COMPORTAMENT DEL PERSONAL SUBJECTE AL COMPLIMENT DEL CODI AMB PROVEÏDORS I ALTRES

Relacions amb proveïdors

57. El personal subjecte al compliment del Codi es relacionarà amb els proveïdors de béns i serveis de forma lícita, ètica i íntegra. La selecció dels proveïdors de béns i serveis es regirà per criteris d'objectivitat i transparència, conciliant l'interès de la Inspectoria en l'obtenció de les millors condicions de subministrament, amb la conveniència de mantenir relacions estables amb proveïdors ètics, fidels i responsables.

Ningú podrà en l'exercici de les funcions derivades del seu càrrec, per si mateix o per persona interposada, prometre, oferir, concedir, sol·licitar o acceptar, directament o indirectament, regals, favors, beneficis, avantatges o compensacions, en metàl·lic o en espècie, qualsevol que sigui la seva naturalesa, puguin aquestes influir o no en el procés de presa de decisions de compra o contractació de béns i serveis. S'exceptuen d'aquesta prohibició els regals simbòlics habituals que tinguin un valor intrínsec mínim o siguin material publicitari o promocional.

Qualsevol persona que tinguis coneixement que s'ha rebut d'un proveïdor o realitzat a un proveïdor una proposta d'aquesta naturalesa, haurà de notificar-ho sense dilació al seu superior.

Tots els proveïdors i els seus treballadors han de conèixer, respectar i fer respectar aquest codi.

Relacions amb autoritats i organismes públics

58. En les relacions amb les administracions públiques, cap personal subjecte al compliment del Codi podrà influir de manera indeguda sobre una autoritat, funcionari públic o persona que participi en l'exercici de la funció pública per obtenir-ne decisions que afavoreixin la Institució. Ningú realitzarà qualsevol tipus de suborn o

pagament de comissions en totes les seves formes, a autoritats, funcionaris públics, directius o empleats pertanyents a empreses o organismes públics d'àmbit nacional o internacional, així com a qualsevol tercer amb el qual la Inspectoria mantingui algun tipus de relació, ja sigui un ens públic o un particular, a fi d'obtenir algun benefici per a la Inspectoria o per a si mateix.

Qualsevol regal rebut contravenint el present Codi ha de ser immediatament retornat i posada aquesta circumstància en coneixement del superior o responsable immediat. Si no és raonablement possible la seva devolució, el regal s'entregarà al superior o responsable de la Inspectoria, qui ho destinarà a finalitats d'interès social.

7. COMPLIMENT DEL CODI

7.1 DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ

Aquest Codi es farà arribar a tots els que treballen i col·laboren a la Inspectoria, romandrà publicat a les seves pàgines webs i serà objecte de les adequades accions de comunicació, formació i sensibilització per a la seva oportuna comprensió i posada en pràctica.

7.2 MESURES PER AL SEU COMPLIMENT

Les persones que han de complir el present Codi signaran un reconeixement que han rebut un exemplar del mateix, i manifestaran que comprenen el seu contingut i es comprometen a respectar-lo i a fer-lo respectar.

7.3 COMISSIÓ DE CONDUCTA

Per tal de garantir el compliment del Codi, hi ha d'haver, com a òrgan dependent del Consell Inspectorial, l'anomenada comissió de conducta.

Són funcions d'aquesta comissió:

1. Promoure les adequades accions de comunicació, formació i sensibilització per a l'oportuna comprensió i posada en pràctica del Codi en totes les cases de la Inspectoria.
2. Vetllar per la realització d'auditories i avaluacions del compliment del Codi, i elaborar un informe anual que serà presentat al Consell Inspectorial.
3. Proposar al Consell Inspectorial les modificacions en el Codi que permetin la seva adaptació permanent a nous compromisos i circumstàncies.

INSPECTORIA MARIA AUXILIADORA

C/ Villaamil, 18 • 28039 Madrid

www.salesianas.org